

Recomendación dirixida á Consellería de Política Social debido ao retraso dunha valoración de dependencia

Expediente: G.6.Q/18604/18

Santiago de Compostela, 30 de outubro de 2018

Sra. conselleira:

Nesta Institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito de D. [REDACTED] debido ao retraso dunha valoración de dependencia.

ANTECEDENTES

1. No seu escrito indícanos que é fillo, coidador informal e gardador de feito de D^a [REDACTED], de 90 anos, con enderezo en Narón. Solicitaron o grao inicial de dependencia o 27/5/18, xa que precisa axuda para tódalas actividades da vida diaria. A día de hoxe, 3 meses despois, non recibiron citación para valoración inicial de grao dependencia, para ter dereito ó recurso solicitado. A lei de dependencia e normativa de desenvolvemento establece un prazo máximo de 3 meses para valoración de grao de dependencia. Solicita que cumpran os prazos e valoren o grao de dependencia e aproben o recurso solicitado, libranza para cuidados no contorno familiar. Sinala: “Para que serve a Lei se non cumpren os prazos? ¿Que está a pasar coas valoracións na zona de Ferrol?”.

2. Ante iso requirimos información á Consellería de Política Social, que nola remitiu. Nela sinálase o seguinte:

“... ANTECEDENTES: 1. Con data 21/05/2018 D^a. [REDACTED] presenta solicitude de valoración do grao de dependencia. 2. Unha vez que a solicitude de D^a [REDACTED] con DNI [REDACTED] foi mecanizada, a aplicación informática asígnalle a seguinte codificación vinculada: número de arquivo físico da súa documentación FE-79844. 3. Será preciso que a persoa interesada sexa entrevistada polas persoas profesionais que forman o equipo de valoración cunha duración mínima de 30 minutos por profesional.

CONCLUSIÓN: Existe un elevado número de solicitudes tanto de valoración inicial como de revisións cuxa iniciación debe seguir o rigoroso orde de entrada de solicitudes para cumprir o establecido no artigo 26.1 do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa Individual de Atención e a organización e funcionamento dos

órganos técnicos competentes. Esta orde de iniciación só pode ser modificada nos casos previstos no propio decreto, que no artigo 16 recolle os seguintes supostos de emerxencia: a) Unha situación de desamparo ou abandono. b) Malos tratos físicos e/ou psíquicos. c) Situación de risco grave inminente para a súa integridade física e/ou psíquica. E no artigo 26.3, que establece a prioridade dos expedientes de menores de tres anos. Unha vez iniciado o procedemento, na súa tramitación a orde de prelación tamén ven taxada no artigo 26.2 do Decreto 15/2010. Debido a este elevado número de solicitudes, estase producindo de xeito conxuntural unha acumulación de expedientes que está atrasando os prazos nos que se citan ós usuarios e se notifican as resolucións. Non obstante, estanse levando a cabo actuacións para corrixir esta situación e reducir os prazos de tramitación”.

3. De novo dirixímonos á consellería co fin de requirir que facilitara aclaración, que remitiu. Sinala o seguinte:

“ANTECEDENTES: 1. Con data 21/05/2018 D^a [REDACTED] presenta solicitude de valoración do grao de dependencia. 2. Unha vez que a solicitude de D^a [REDACTED] con DNI [REDACTED] foi mecanizada, a aplicación informática asígnalle a seguinte codificación vinculada: número de arquivo físico da súa documentación FE-79844 3. Será preciso que a persoa interesada sexa entrevistada polas persoas profesionais que forman o equipo de valoración cunha duración mínima de 30 minutos por profesional.

CONCLUSIÓN: A situación do expediente da solicitante non variou respecto do informe anterior. As valoracións que dependen do órgano de valoración de Ferrol teñen un retraso aproximado de 10 meses a contar desde a data da solicitude”.

ANÁLISE

1. Confírmouse o retraso da valoración, que solicitouse en maio e aínda non se resolveu, a pesar de que o prazo é de 3 meses. A consellería indicou que hai unha acumulación de expedientes e as valoracións se retrasan, pero leva a cabo actuacións para corrixir a situación e “reducir os prazos de tramitación” (en realidade o tempo de espera).

O retraso da primeira fase ten a consecuencia de demorar a atención, que é o obxectivo dos procedementos de dependencia; por iso, unha vez finalizada a primeira fase, a de valoración, a segunda, de aprobación do programa de atención, debería realizarse de forma urxente.

2. O Decreto 15/2010 conforma dous procedementos, un para valorar e outro para aprobar o servizo ou a prestación a través do chamado programa individual de atención (PIA), e establece para o recoñecemento da situación de dependencia un prazo de 3 meses (art. 14), e para a aprobación do PIA outro prazo de 3 meses dende ese recoñecemento previo (art. 15).

3. O expediente debera atoparse resolto nos prazos previstos. As demoras prexudican aos afectados, que polas circunstancias que acreditaron precisan atención de maneira perentoria. Por iso, esta reclamación, como todas as queixas por este motivo, reflicte un importante grao de desgusto, o que resulta comprensible. Os dependentes, familiares e coidadores mostran a súa desconformidade co atraso constatado na tramitación do expediente, é dicir, porque a avaliación e/ou o recoñecemento non se fixeran, a pesar do tempo transcorrido.

4. A persoa que reclamou por esta forma de actuar demanda a preservación de intereses especialmente protexidos na Constitución Española, que sinala que os poderes públicos realizarán unha política de prevención, tratamento, rehabilitación e integración dos (discapacitados), aos que prestarán a atención especializada que requiran e ampararán especialmente para que gocen dos dereitos que este título (I) outorga a todos os cidadáns (art. 49). Como consecuencia do anterior, os poderes públicos, entre eles a Administración autonómica, teñen a obrigaón principal de protexer os dereitos mencionados, segundo o establecido no artigo 53 do Texto Fundamental.

Por todo o sinalado ata agora considerase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, do Valedor do Pobo, facer chegar a esa Consellería de Política Social a seguinte recomendación:

Que con urxencia se aprobe a valoración pendente no procedemento de dependencia obxecto da queixa; e que tamén con urxencia se concreten as actuacións para corrixir os retrasos nas valoracións de dependencia e os seus resultados.

Agradecendo de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución do Valedor do Pobo, recordámoslle a necesidade de que no prazo dun mes de conta a esta institución da aceptación da recomendación formulada, no seu caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén no seu caso.

Ademais en aplicación do principio de transparencia a partir da semana seguinte a data na que ditou esta resolución incluírase na páxina web da institución.

Saúdoa atentamente.

Milagros Mª Otero Parga
Valedora do Pobo